

Izhaja vsak četrtek
in velja s početnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četr leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dalečniki katal. tis-
kavnega društva de-
livojo list brez pe-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 29.

V Mariboru, dne 21. julija 1898.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 A.

Rekopiši se ne vr-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemanje.

Za oznanila se plačuje
ed navadne vrstice,
če se natpisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 10 h,
trikrat 24 h.

§ 14.

Rekli smo v «Slov. Gospodarju» uže nekolikekrati, da se v Avstriji sedaj vlada s § 14. Kakšen je ta paragraf, da ima toliko moč? To-le hočemo svojim bralcem kratko razložiti.

Notranja uravnava naše države, oziroma vsake polovice je določena po zakonih, takozvanih državnih zakonih. Najimenitniši izmed njih imenujejo se državni osnovni zakoni, in točka takega zakona, nanašajočega se na državno zastopstvo v totranski polovici, katero se izvršuje po državnih poslancih, je siloviti § 14. Kaj pa pravi? «Če je nujno treba, da vlada odredi tedaj, kadar državni poslanci niso zbrani, kaj tacega, kar bi sicer mogla odrediti le po privoljenju državnega zbora, smejo se izdajati ukazi kratkim potom cesarskih naredeb, toda vse ministerstvo je za nje odgovorno; nadalje se po njih ne sme izpreminjati noben državni osnovni zakon, ne sme se trajno obremeniti državna blagajnica, in ne sme se odsvojiti noben državni imetek; tudi imajo take naredbe le začasno veljavo, imajo biti razločno izdane kot zasilne, podpisane od vsega ministerstva in se pri prvem zborovanju parlamenta v štirih tednih predložiti obema zbornicama v odobrenje; veljajo pa le tako dolgo, dokler jih zbornici nista ali sprejeli ali zavrgli.»

Potemtakem je v § 14. mnogo moči, ali trajno se z njim vladat vendar ne da. Vidimo pa tudi, kolika oblast je dana državnim poslancem in kako visoka je zares najvišja služba in čast, ki jo ima oddajati ljudstvo.

Da se vlada s § 14. zakrivila je nemška obstrukcija, ki ni dopuščala parlamentarnega delovanja. Živo so nam še v spominu razne največje surovosti, katere je uprizarjala, odkar in ker je ono nemštv, ki je brez vere, ki hoče ljudstvo popolnoma odreti, Slovane iztrebiti in Avstrijo spraviti pod prusko krono, v državni zbornici prišlo v manjšino.

Vladanje po § 14. nam Slovanom, mislimo, ne bode ravno na škodo, gotovo pa tudi ne na posebno korist. Na škodo ne, ker si vlada ne bode lahko upala kaj izdati, cesar bi državnozborska večina ne odobrila, na posebno korist pa tudi ne, ker nam od celokupnega ministerstva ni nič pričakovati. Saj vemo, kako je. Mi Slovani se še budem imeli dolgo bojevati, da se nam bode jelo pravično meriti. V edino korist nam je vladanje s § 14. v tem oziru, da vladni stroj ne zastane in se plače poslancev vkljub temu prihranju, in da so prenehale v zbornici tiste ostudne nemške surovosti, po kajih se je ljudstvo pohujševalo, surovilo in begalo, in katerih se nam je že zgabilo do goltanca.

Nemškim liberalcem, prusakom in socialistom, torej obstrukcionistom vladanje s § 14. ni po volji, seveda ne, ker se vlada brez njih, in ker sedaj ne morejo države tako uspešno razjedati, kakor v zbornici. Jezi pa je gotovo tudi, da so ravno njih predniki, stari nemški liberalci, bili tisti, ki so pred tridesetimi leti zakon s § 14. skovali in zanj glasovali, če da bodo v najhujši sili s § 14. pestili Slovane. Svečanosti in razsvetljave po vseh večjih nemških krajinah javljale so pijano veselje, da se je nemškim liberalcem

posrečilo dognati zakon, ki njim je po njihovem tedanjem prepričanju jamčil pogin avstrijskih Slovanov! Pestili so nas z drugimi paragrafi nečloveško, ali da bodo oni v škripce § 14. prišli prvi, to se njim, ki so si domišljali, da so nepremagljivi, niti sanjalo ni. Ali kaj rad se uresniči pregovor: «Kdor drugemu jamo kopanje, sam vanjo pade.»

§ 14. deluje, ali bolje bi bilo, ko bi še tudi na dalje spal tam, kjer je dremal celih 30 let. Namesto § 14. bi se naj vlada raje trdno oklenila poštene državnozborske večine, ki ima boljši del ljudstva za seboj, in s tole užugala besno obstrukcijo. Prepričani smo, da bi se z nami Slovani postopalo celo drugače, ako bi poskusili tudi najmirnejšo in najspodobnejšo obstrukcijo; našlo bi se takoj sto sredstev, da bi nas upognili. Kar pa velja za jednega, naj velja tudi za drugega. Tega načela se ima držati vsaka država, če se noče odpovedati svojemu obstanku.

Shod političnega društva „Sloga“ pri sv. Tomažu pri Ormožu.

Velike množice ljudstva so napolnile dne 17. t. m. ob treh popoldne prostorni vrt Škrlečeve gostilne. Topiči so pokali, razstrehe so plapolale slovenske trobojnice in cesarske zastave, napeta tišina in pozornost je zavladala, ko je stopil na govorniški oder svolasi narodni prvoroditelj dr. Geršak, ter kot predsednik «Sloga» pozdravi prisotna poslanca g. Žičkarja, zastopnika V. kurije in

Listek.

Maron, mladi spoznovalec z Libanonu.

(Povest. — Prevel A. J.)
(Dalje.)

Ko stopijo naši širje beguni na ulico, je bilo vse tiho in mirno; le od daleč se je videl plamen gorečih hiš. Ali stopa pred svojimi varovanci in jih pelje proti vzhodnim vratom sidonskega mesta. Naenkrat zadene z nogo ob nekaj na cesti. Skloni se in pod seboj vidi truplo umorjenega kristjana. Ali opomni na to svoje varovance, da bi se ne spodtaknili, in hoče bežati naprej. A Maron je že klečal pri mrliču in mu poljuboval mrzlo roko. Tudi udova je postala. Hotela je vedeti, če je še pred njo ležeči mož pri življenju. Maron ji to zanika, ker vidi, da mu je odsekana glava. Ali prosi zdaj svoje varovance, naj se več ne zadržujejo pri mrličih, ker bi jih to lahko izdal. Maron pa odločeno odgovori:

«Ljubi prijatelj, hvaležen sem ti, da hočeš rešiti mojo mater in sestro. Pa če bi čašel kakega ranjenega kristjana, ki je še nri življenju, bi ga ne mogel pustiti brez

pomoči. Vas bi pustil, da bežite, jaz pa bi svojega brata ponesel v našo hišo. Tam bi skrbel zanj, dokler Bog ne odloči moje in njegove usode.»

«Maron ima prav,» reče Judita. «Tudi midve bi Marona ne zapustili, temveč se vrnili ž njim. Kajti kar storimo svojemu bratu, to storimo Bogu samemu.»

Ali občuduje krščansko ljubezen do bližnjega, vendar prav srčno želi, da bi nobenega kristjana več ne srečali. Dospeli so zdaj po ozki ulici do glavne ceste, ki pelje do mestnih vrat. Predno na to cesto stopijo, pogleda Ali, če ni kje kak Turek ali Arabec. Pa vse je bilo tiho. Zato reče Maronu:

«Potegni svoj meč in idi s svojo sestro, jaz pa bodem peljal twojo mater. Če pa srečamo kakega sovražnika, tedaj bodeva vihtela svoje nože in glasno klicala: Bog je Bog in Mohamed je njegov prerok! To bode varalo sovražnike in nas rešilo.»

«Tega ne morem klicati,» pravi Maron, «tudi navidezno ne, ker bi zatajil svojo vero. Meč bodem že vihtel in nekaj klical, da varam sovražnike.»

Ali sicer s tem ni bil zadovoljen, a vendar je molčal in naglo korakal z udovo po cesti. Videli so pred seboj že mestna vrata in nikogar ni bilo ob cesti. Aliju je odleglo, ker je mislil, da so že rešeni. Pa

ko še napravijo nekaj korakov, se nenadoma prikaže pri vratih sedem moških postav. Ali se strese na vsem životu in obstoji. Maron pa mu pošepeta:

«Naprej, zdaj se ne smemo več vrniti, ker so nas videli in bi nas gotovo preganiali. Srčnost, Ali! Kliči kar hočeš in hodi za meno!» S tem stopa Maron s svojo sestro srčno proti vratom, vihti svoj meč in kliče na ves glas: «Zmaga! Zmaga! Bogat plen! Bogat plen! Veselje! Veselje!» Ali se osrči in začne na vso moč kričati: «Bog je Bog, in Mohamed je njegov prerok!» Tako pridejo do vrat in spoznajo, da so pri vratih turški redarji stražili izhod. Redarji se čudijo, ko vidijo Marona in Alija z dvema ženskama se bližati vratom. Zato jih zadržijo in vprašajo Alija:

«Kdo ste? Od kod pridete?» Ali ne ve odgovora. Maron pa začne zopet kričati in vihteti svoj nož: «Zmaga! Zmaga! Mi smo otroci svetnikov in častilci pravega preroka božjega. Glejte, kako bogat plen smo naredili!» Pri teh besedah vrže nekaj srebrnikov med redarje, ki jih hlastno poberejo.

«Kaj čakamo tukaj zastonj na kristjane!» reče zdaj eden izmed redarjev.

«Seveda,» odgovori Maron porogljivo. «Tukaj lehko dolgo čakate na kristjane, ker so skoraj vsi pobegnili v hišo francoskega

g. dr. Rosino, deželnega poslanca. Presvitemu cesarju se je zaklicalo trikrat gromoviti živio in začelo se je poročilo poslanca Žičkarja.

S pravo pobožno pozornostjo poslušalo je ljudstvo svojega zastopnika. Narisal je v lahko umljivih besedah sestavo državnozborske večine in opozicije. Povdarjal je težko stališče dobromislečih poslancev, in kar čudili so se poslušalci, kako pobalinsko so nemški kričači ovirali vsako delo v prid ljudstvu, ker se je z jezikovnimi naredbami podelilo češkemu narodu nekoliko pravice, v resnici pa, ker so izprevideli, da pri novi večini, ki je bila Slovanom pravična, ne bode možno kakor preje teptati tlačenih nenemških narodov. — Grof Badeni je bil Slovanom najbolj naklonjeni ministerski predsednik, a v največji sili pokazal se je nezmožnega težke naloge. Ob burnih izbruhih zdivjanih Nemcev sledil mu je politični cincar baron Gauč, birokrat. Prišlo je Thunovo ministerstvo s Čehom dr. Kaizlom, ki hoče biti pravično vsem. Vkljub vsem obljudbam in koncesijam pa razsaja dalje nemška oholost, ovirajoča poslance, tako da v svoji skupnosti ne morejo doseči ničesar. Kar so slovenski poslanci dosegli, zgodilo se je po interpelacijah in tihih potih, kjer je tudi poročevalc storil marsikaj za svoje volilce.

Tako in podobno je poročal g. Žičkar, kar je postal hkrati ozračje nekako soporno, kakor če se pripravlja k burji. Jezno so stikali glave in pošepetavali poslušalci, kajti pripeljala se je iz Ptuja neka sodrga socialnih demokratov in barabunskih turnarjev, kateri so s svojim nespodobnim obnašanjem ljudstvo tako razburili, da bi jih bilo pošteno naklesto, ako bi se konečno vendar ne odločili zapustiti vrt in se naložiti na svoj tovorni voz.

Govoril je potem deželni poslanec dr. Rosina, ki je ob vidnem navdušenju in pritrjevanju poročal, kako težko in vendar juško so se borili slovenski deželni poslanci za pravice slovenskega jezika in dosegli vsaj nekaj uspehov, kako vstrajno so delovali v odsekih. Omenjal je raznih lumparij in zvijač nemških poslancev in pokazal, kako brezrčna je ta svojat, ker je povsod, še v gospodarskem oziru, nasprotovala Slovencem.

V prav krasnih besedah je označil prusaške namene patriotskega bauernvereina, ki želi kron za lačne »šribarje,« tako da je moral biti vsakdo prepričan o plitvosti ormoških posilinemcev, ki bi že zeli pošteno slovensko ljudstvo spraviti rajši danes kakor jutri pod prajzovsko haubo.

Volilci so izrekli svojima vrlima zastopnikoma zaupanje in zahvalo, a marsikdo si

konzula. V zapuščenih krščanskih hišah je še mnogo plena.

»Pojdimo tudi mi, da dobimo nekaj za nas,« pravijo redarji in odidejo. Le dva še ostaneta pri vratih.

Eden izmed teh nezaupno pogleduje Marona in reče svojemu tovarišu:

»Če se ne motim, sem tega fanta danes zjutraj videl pri severnih vratih pri morjenju kristjanov. Hotel je braniti te pse. Jaz grem stavit, da je kristjan.«

Nato prime redar Marona za roko rekoč: »Čuj, govori enkrat za menoj besede: Bog je velik in Mohamed je njegov prerok.«

Maron obledi, ker se boji za mater in sestro, in molči. Redar še enkrat ponovi svojo zahtevo. Ali uvidi, da je zdaj vse izgubljeno, ako se ne iznebi teh dveh redarjev. Zato naglo priskoči k Maronu za redarja. Med tem odgovori Maron odločno: »Jaz ne verujem na vašega preroka, jaz sem kristjan.« V tem trenotku ga že zadene redarjev meč na glavo, da krvav pade na tla. Ali pa da na to redarju krepek udarec ob sence, da se nezaveden zvrne na zemljo. Njegovemu tovarišu pa vrže pest peska in prahu v oči in ga potem podere na tla. Potem prime Marona za roko in ga vleče iz mesta, udova in Judita pa sledita. Naglost je bila potrebna, in to so uvideli tudi beguni; kajti redarja

je mislil: ko bi se pač naši gospodje poslanci prikazovali še pogosteje pred svojim ljudstvom, recimo pri Veliki nedelji, kjer nemčurstvo tako lepo v klasje gre.

Sprejelo se je več prav umestnih resolucij: za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, za slovensko nadodišče v Ljubljani, za slovenske napise pri uradih, pri sodniji, davkariji, železnici in drugod, za nastavljanje uradnikov zmožnih slovenščine.

Potem ko je pravnik Kukovec govoril še za slovensko uradovanje občinskih uradov in je zbrano ljudstvo enoglasno zahtevalo od občin sklep, da zanaprej uradujejo samo slovenski, nastopil je stričnik Stanko Vrazov iz Cerovca in kot slovenski kmet govoril navdušeno za geslo: »vse za vero, vse za slovensko domovino in vse za cesarja.«

Gospod dekan Caf je opisal zasluge predsednika »Sloge,« g. dr. Geršaka, ki je v narodnem oziru največ storil za ormoški okraj ter že mnogo sreče »Slogi« pri njenem delovanju in se zahvalil priredilcem shoda, vrlemu ljudstvu pa za vzgledno lepo obnašanje.

Ker je bilo že pozno in so se zbrani volilci že navolili stati, zaključil je predsednik dr. Geršak zborovanje s trikratnim živio sv. očetu Leonu XIII.

Prepričani smo, da je dosegel ta shod v obilni meri svoj namen, dobro vemo, da sta si vrla gospoda poslance, kajti poročevanje smo navedli le pomanjklivo, pridobilata dan neomejeno zaupanje in hvaležnost svojih volilcev, a še boljše vemo, da je še mnogo, mnogo gnijilega v ormoškem okraju in da bo treba vrlji »Slogi« napeti z združenimi močmi vse sile, recimo o bližajočih se ormoških volitvah, če hočemo pričakovati lepše bodočnosti tukajšnjim Slovencem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

D u n a j. Razgovori ministrskega predsednika grofa Thuna z liberalci in veleposestniki so se razbili, ker še jezikovne naredbe zmeraj niso odstranjene. Grof Thun se je posvetoval tudi s katoliškimi Nemci. Natančna vsebina pogajanj je za javnost tajna.

C e š k o. Izvrševalni odbor mlado-češke stranke je sklenil, da izroči vladi spomenico, v kateri bo še enkrat označil svoje stališče glede rešitve narodnega vprašanja. Odločno se upirajo temu, da bi se jim kratila katerakoli dosedanjih pravic.

sta se že zopet vzdigala, da bi šla za njimi. K sreči pa je Aliju pri boju odpadla culica z denarjem in dragocenostimi. To opazita redarja in planetu nanjo, ter se rujeta za plen. Med tem so se naši beguni že precej oddaljili. Ali jih v temni noči vodi na turško pokopališče, ki je bilo blizu. Tam se tiho splazio nekoliko od pota. Že zaslišijo redarja pred pokopališčem. Tako zapove Maron tiho: »Obstoje! Pokleknite! Bodite mirni, potem nas ne bodo našli.« Vsi ubogajo in preganjalcu res niso mogli v temni noči razločevati begunov od nagrobnih kamenov, dasiravno so stopili celo na kopališki zid. Čez nekaj časa se naveličata iskanja in se vrneta v mesto nazaj.

Ko je bilo že vse mirno, se priplazi uboga udova k svojemu sinu, ga objame in vsa solzna reče:

»Ljubi sin! Jaz se ti zahvaljujem za to srečo! Ponosna sem na tebe, kajti zdaj si spoznovec in vreden svojega očeta.«

Tudi Judita pripelza bliže in poljubi svojega brata na krvavem čelu ter mu potem obveže pekočo rano. Aliju pa vsi stiskajo roko in se mu zahvaljujejo za rešitev. Na to reče udova:

»Otroci, zahvalimo se zdaj tukaj med mrtvimi Bogu, da nam je dal svojo pomoč, in prosimo ga za moč, da moremo dokončati

K r a n i s k o. Ljubljanski trgovski počniki so se pričeli krepko organizovati, da dosežejo nedeljski počitek. Občinstvo jim želi, da bi se njih želje ugodno izvršile. — Gospodarska organizacija se na Kranjskem vedno bolj krepi. Ker ji manjka lastnega glasila, zato bo ji v »Slovencu« poseben oddelek na razpolago.

P r i m o r s k o. V Trstu se gode čudne reči. Slovenski svetovalec Dolenc je v mestnem zboru v navdušenem govoru ponovil svoj predlog, naj se ime glavne mestne ulice »Corso« spremeni v »Corso Francesco Giuseppe« v čast petdesetletnice presvitlega cesarja. Toda italijanska večina je predlog odklonila. Poslušalci na galeriji pa so bili vsi prevzeti od Dolenčevega govora in so mu navdušeno ploskali in pritrjevali. Župan je dal galerijo izprazniti ter spustil vanjo drugo občinstvo, ki je klical pogin Slovencem. Slovenski svetovalci so ostavili sejo. V Trstu med Italijani ne vlada domoljuben duh.

G a l i š k o. Na Gališkem se pojavljo novi nemiri. Poroča se namreč iz Bursztyna, da so tam židje na pol ubili jednega delavca, dva druga pa nevarno ranili. Razjarjeni delavci so na to planili po židovskih prodajnicah in vse razbili.

Vnanje države.

V o j s k a. Mesto Santiago na Kubi se je moralo udati Amerikancem. V ponedeljek zjutraj ob 9. uri so španjske čete ostavile mesto. Dovolili so se jim naslednji častni pogoji. Častniki so smeli obdržati svoje orožje, ostali vojaki pa le, kar je bila njih lastnina. Španjskemu poveljniku se je dovolilo vzeti s seboj vse vojaške zapiske, ki se nanašajo na okolico mesta Santiago. Pri odhodu iz mesta so se dovolile španjskim četam vojaške časti. Španija bo sedaj rada ali nerada morala misliti na mirovna pogajanja.

R u s k o. General Kuropatkin je postal novi ruski vojni minister. Že od decembra sem je vodil posle v vojnem ministerstvu. V tem času je pomnožil sibirske in transkaspijske čete ter otvoril vojaško železnico v Taškend. Mož je neki nadarjen vojni organizator.

F r a n c o s k o. Francoska vlada je zaprla bivša častnika Piguarta in Esterhazyja, znana iz zadeve izdajalca Dreyfusa. Prvi se dolži izdajalstva domovine, drugi krivega podpisa pri neki brzovajki.

pot, po kateri nas vodi. In vsi pokleknejo in tiho molijo v temni noči. Bog pa je napolnil njihova srca s srčnostjo in tolažbo. Tega so tudi potrebovali, kajti čakalo jih je še veliko trpljenja.

4. Rešitev izognja.

Ko so naši ubežniki že dobre pol ure goreče molili, pravi udova:

»Ljubi otroci, mi klečimo zdaj tukaj, kakor je Zveličar klečal in molil v noči pred svojim trpljenjem na Oljski gori. Zato pa kličimo ž njim k nebeskemu očetu: Oče, ako je mogoče, odvrni od nas strašno smrt pod grozovito roko divjih Druzov. Obvari nas pred njimi, pa ne naša ampak tvoja volja naj se zgodi!«

Judita in Maron, da celo Ali je govoril to molitev za pobožno udovo in ko so se tako popolnoma udali v božjo voljo, postal je tudi njih srce mirno. Nato se posvetujejo, kam bi bežali in se skrili pred Turki. Ali je hotel, da bi se v nočni temi tiho priplazili okoli mesta na morsko obrežje, kjer bi jih kaka krščanska ladja sprejela in v Bajrut prepeljala v varno zavetje. Temu nasvetu ugovarja udova rekoč:

»Ali, vi še ne poznate Druzov. Jaz sem že mnogokrat doživel preganjanje, in vsakokrat so Druzi skrbno čuvali obrežje, da

Cerkvene zadeve.

Pri Sv. Pavlu v Rimu.

Spisal dr. Fr. K.
(Konec.)

V desni prvi postranski ladji vidimo sliko sedanjega papeža Leona XIII.; za prihodnje papeže je še dovolj praznega prostora. Ljudska pravljica govori, da, kadar bo vse tako polno, da ne bo več kam dčati slike novega papeža, tedaj bo sodnji dan. Pa to je le pravljica. Nad lokom, ki deli srednjo ladijo od prednjega dela, gledajo na nas resnobne starinske podobe iz barvanih kamenčkov. Dala jih je napraviti v petem stoletju pobožna princesa Gala Placidija, sestra cesarja Honorijsa in Arkadija. V sredini je Kristus, držeč palico na rami, ob straneh mu stoji 24 starešin, kakor nam jih opisuje skrivnostno razodetje sv. Janeza. Te slike so se ohranile v požaru, vendar so vsled starosti bile že poškodovane in so jih morali popraviti. Resnomile oči Kristusove nekako presunljivo zrejo na gledalca. Kdo bi preštel tisoče in milijone potnikov, na katere so te oči že gledale v teku tolikih stoletij! Tudi umetniki kako cenijo te slike. Ko je gorela Pavlova cerkev, vzklikanil je bolestno neki nemški umetnik, ki je takrat bival v Rimu: «Za Boga! Rešite slike nad lokom!»

Na nasprotni strani od teh slik so zopet starinski mozajiki, ki nam predstavljajo Kristusa, sedečega med Petrom in Pavlom. V obče v Rimu neštevilokrat najdemo Kristusa s Petrom in Pavlom, ker sta ta dva apostola najbolj razširila evangelij Kristusov in ustavnila rimska cerkev, ki je glava in mati vsem drugim cerkvam. Te slike pa nas tudi učijo, da so že starodavni kristjani bili trdno prepričani, da je Kristus postavil Petra nad druge apostole in mu izročil ključe nebeškega kraljestva. Ravno tega se držimo tudi mi, ki spoštujemo v rimskem papežu namestnika Kristusovega, naslednika sv. Petra.

Ob velikem oltarju se križata poprečna in podolgota ladija.

Tudi v poprečni ladiji je marsikaj zanimivega. Oglejmo si najprej desno stran. Tu vidimo nad oltarjem velikansko sliko iz barvanih kamenčkov, ki predstavlja Marijino vnebovzetje. Narejena je po stari, dragoceni izvirni sliki, ki se hrani v papeževi palači v Vatikanu. Blizu tega oltarja je vhod v velikansko zakristijo, kjer se hrani velik kost sv. križa in pa kosti neštevilnih mučencev. Romarji si dajo tukaj potrditi romarski listek, da so res obiskali cerkev. Sv. Pavla cerkev je

namreč jedna izmed sedmerih poglavitnih rimskej cerkvi, katere mora obiskati vsak romar, ki se hoče udeležiti popolnega odpustka. Tudi škofje ko pridejo v Rim h grobovom sv. Petra in Pavla, si dajo v tej cerkvi potrditi listino, katero potem izročijo očetu.

V levem delu poprečne ladije je zopet z dragocenim ruskim malahitom ozaljan oltar. Velikanski mozajik nam prav lepo predstavlja dogodek pred Damaskom, ko je togotnega Savla obsijala nebeška luč in je padel s konja ter zaslišal glas: «Savel! Savel! Zakaj me pregaš?»

Na tem oltarju so ob Pavlovinih praznikih izpostavljene v stekleni posodici verige, v katere je bil vklenjen nekdaj sv. Pavel. Ob določenem času jih da duhovnik poljubiti vernikom in jih vsakemu pritisne na čelo. Z velikim spoštovanjem poljubljajo verniki to hladno železje. In kako ne bi! Saj so to verige, katere je zaradi Kristusa nosil veliki apostol Pavel in katere z nekakim ponosom omenja večkrat v svojih pismih. Nekoliko dalje od tega oltarja je kapelica Najsvetejšega zakramenta. Tukaj se hrani starinsko razpelo, pred katerim je 22. aprila 1541. klečal Ignacij Lojola s svojimi tovariši in storil slovesne oblube ter tako položil temelj družbi Jezusovi.

Ako si še ogledamo velikanska kamenita kipa sv. Petra in Pavla, ki stojita ob straneh pred velikim oltarjem, tedaj smo si po prički ogledali vse večje znamenitosti prelepe Pavlove cerkve. Natančen opazovalec še zapazi, da so v postranskih dveh ladijah všešipe v oknih razbite. Kaj je neki to? Poprej so bile šipe oslikane z dragocenimi slikami. A v jeseni leta 1891. je nekdo v bližnji trdnjavi, polni smodnika, podvrgel ogenj. Z grozno silo je trdnjava zletela v zrak in to je napravilo ogromno škodo v Rimu in okolici. Več ljudij je izgubilo življenje, bližnje hiše so bile razdejane, vsa okna v Rimu so se razletele v kosce, celo na velikanski Petrovi kupoli so se pokazale vsled tega nevarne razpokane. A v mestu Tivoli, ki je kakih pet ur od Rima, so se zdrobile vse šipe. V tej nesreči so se razbile tudi šipe na Pavlovi cerkvi. Dragocene slike so stale velikansko svoto denarja in sedaj jih ne morejo nadomestiti z drugimi. Dolžnost bi bila italijanske vlade, da poravna storjeno škodo, ker se je nesreča zgodila vsled nepazljivosti vojaštva. In tako razbita okna na Pavlovi cerkvi še sedaj oznanjujejo ptujcem, kako Lahij gospodarijo v Rimu.

Poleg Pavlove cerkve je starodavni samostan, ki je že od leta 1442. pripadal be-

njam nobeden Maronit ne uide po morju. Glejte tam ob morju goreče baklje, in kmalo bode tudi plamen kristjanskih hiš razsvitljeval okolico daleč okrog, tako da nikakor ne moremo do morja. In skušena stara žena je imela prav. V kratkem že so goreče hiše razsvitljevale celo okolico in naši ubežniki niti na pokopališču niso bili več varni.

«Pa kam hočemo bežati?» vpraša Judita.

«V gore, dragi otroci, v gore,» njim zatrjuje udova odločno ter ostane in pobere svojo culico. «Da, dragi moji, v gorah so bili kristjani še vedno najbolj varni. Mi moramo priti v vas Djecin, ki leži pet ur odtod proti vzhodu v gorah. Tam stanuje kakih 2000 Maronitov, ki morejo sebe in nas braniti, ako imajo le pogum.» Ta nasvet se je vsprejel.

Predno pa se napravijo na pot, še reče udova: «Ali, se nočete zdaj vrniti v mesto k svojemu očetu? Vi ste zadosti za nas storili in zdaj morate skrbeti za svojo varnost.»

Ali pa nato odločno odgovori: «Jaz se ne vrnem več k svojemu očetu, ker bi me gotovo silil kristjane moriti. In če bi se branil in mu rekel, da nočem biti več Turek, bi me umoril.»

«Zakaj pa nočete biti več Turek?» vpraša udova začudena.

«Ker Turki ne poznajo ljubezni in ne

usmiljenja do svojega bližnjega,» odgovori togotno Ali.

«In kaj hočete sedaj postati?» vpraša zopet udova.

«Še ne vem,» pravi Ali v zadregi. «Molite za mene, da me vaš Bog razsvetli.»

«Da, to bodo storili. Zdaj pa urno naprej!» Pri teh besedah gre udova naprej, in otroci ji urno sledijo. Kmalo prestopijo pokopališko zidovje in potem gredo med rodovitnimi vrtovi. Judita je vsak trenotek pogledala v mesto nazaj na goreče hiše, tako da se Maron pošali rekoč:

«Judita, pazil! Ako se boš vedno nazaj ozirala, se bodeš še v kamenit steber spremenila kakor Lotova žena.»

Judita se sramuje svoje radovednosti in pošepeče materi na uho: «Čuj mati, kaj Maron pravi. On se še celo šali v tej nam strašni uri.»

«Da,» odgovori mati, «Maron ima prav. Mi bežimo kakor Lot, širje iz mesta.»

«Kdo je pa angel, ki nas vodi?» vpraša Judita.

«To je Ali,» reče Maron in položi svojo roko prijatelju na ramo. «Sploh pa menda le ni prav, da še šale uganjam v tej veliki nevarnosti.»

«Pač, moj sin,» pravi mati. «Taka šala v nesreči je Bogu dopadljiva, ker je znamenje

nediktincem. Tudi ta samostan je laška vlada zatrla in stoji sedaj prazen. Proglasili so ga za «narodni spomenik», a ta «spomenik» bo sčasoma razpadel, ker ni nikogar, ki bi ga popravljal. Za dober «bakšiš» nam čuvaj odpre vrata, da si ogledamo dvorišče s čudovito lepimi hodniki in stebrovjem.

V obče pri vseh teh «narodnih spomenikih» na Laškem čepli kak postopač, ki ptujcem olajšuje mošnje.

Nerad se človek loči od dragega svetišča sv. Pavla. Najlepši izlet je semkaj popoldne. Ko večerno solnce pošlje zadnje žarke čez bližnji, z vinograji posuti hrib Monte Verde, stopimo v električno železnico. Še nekoliko krat se ozremo nazaj na Pavlovo cerkev in kmalu nas obzidje rimskega mesta sprejme v svoje naročje. Ptujcu pa ostane v duši sladek spomin: «Bil sem na grobu apostola Pavla!» —

Gospodarske stvari.

Kako se pohištvo najceneje izdeluje?

Kakor imamo radi, da je okoli naših poslopij vse snažno in očedeno, tako nam je tudi ljubo, ako imamo v stanovanjih lepo opravo, katero naše oko razveseljuje. Toda velik razloček je pri napravi novega pohištva glede cene, ker pri umetnih mizarjih se v mestu bore kmet cene lahko zboji. V naslednjem mu hočem pokazati, kako si moremo najceneje oskrbeti lepo in trajno pohištvo.

Vsaki trd les ima svojo posebno barvo, katera, slikana (pa ne barvana!) najbolj dopada vsakemu očesu. Tako se odlikuje z belo barvo javor, z rumeno jesen, z blizu enako hruška, samo da je bolj zatemnela, z lepo rudečkasto lesnika, še bolj črešnja in z najlepšo črnikasto pa oreh. Jednega ali drugega se gotovo najde pri vsaki hiši. Bog varuj takšno drevje, ako je nepoškodovano, cepiti v drva, kar se žal, čestokrat godi. Ako rabimo pohištvo, in nam je drevo sneg ali veter podrl, pa če nam je drugače na poti, dajmo ga spraviti k pili in napraviti deske. Te se potem zložijo na solnčnem prostoru tako, da delajo obliko debla, samo da so med njimi počez naložena ravna drva. Tako se bodo primerno sušile, ne razpokale ali skrivile. Tako naložene smejo biti tudi na dežu in solncu, da je les pozneje manj vlečljiv. Ko so se deske najmanj jedno leto tako sušile, potem še le veljajo za delo. Opomniti namreč je, da trd les, naglo posušen, preveč

dobre vesti in trdnega zaupanja na Boga. Slišala sem, da so tudi sveti oče Pij IX. še šaljivi v največjih stiskah in nadlogah.«

Pot v Djecin je peljala ob majhnem gorskem potoku, ki se pri Sidonu izliva v morje. Ko stopajo ob tem penečem potoku, reče Maron svojemu prijatelju: «Ali, bliži hotel priti z nami v nebesa, ako bi nas sovražniki napadli in umorili?»

«Da, Maron,» odgovori Ali ves navdušen, «jaz hočem z Vami biti.»

Smešnice.

Stotnik ošteva nadstražnika: »Kako ste mogli biti tako predrzni, da ste infanteristu Beloviču dali na lastno roko dopust? Ali mislite, da ste stotnik? No, neumni za to ste dovolj!«

Jože: »Povej mi Tone, kje si pustiš Ti lasé rezati?«

Tone: »Jaz, pri Hrgovih!«

Jože: »Kje pa Tvoj brat Markec?«

Tone: »Pri Rihtarjevih!«

Jože: »Veš, jaz pa na — glavi.«

razpoka, če ni dobro presušen, ga pa klej ali lim ne drži. Torej mu je treba miru vsaj za jedno leto, ali če mogoče tudi deset let! Samo paziti je treba, da ne pirovi in ga črvne gloda.

Iz tako pripravljenega lesa napravi lahko tudi priprosti, samouki mizar prav lepo pohištvo. Po navadnem stroju se deske gladko ostružijo in pohištvo izdelata, potem se pa samo le s steklenim papirjem (Glaspapier) oriba, enako kot bi je s pilom. Sedaj pa drugega ni treba, nego dobiti nekoliko lanenega firneža, in s cunjo (najboljša je od sukna), pohištvo ribati. Ko se to posuši, treba ponoviti se dvakrat in s tem smo napravili na lesu barvo in lesk, ki dopada očesu. Ne razloči se veliko od poliranega takšen les, med tem ko zadnje potrebuje premnogo dela in stroškov.

Svetoval bi to našim kmetom, naj bi si na ta način oskrbovali pohištvo. To pa najbolj radi cene. Iz trdega lesa enako ali polirano pohištvo stane pri mizarju gotovo štirikrat več, nego če daš doma drevo rezati in na domu si pohištvo na ta način delati. Posebno kadar nesreča kakšno drevo pokonča, ne vrzimo debla med drva, temuč skrbimo, da dobimo iz njega les za pohištvo. Iz skušnje lahko trdim, da je to najcenejše sredstvo, si lepo in trajno pohištvo oskrbeti. Pohorski.

Sejmi. Dne 22. v Št. Heleni pri Šmarju, Malem Rodinu pri Rogatcu, Ivniku, Št. Magdaleni pri Mariboru. Dne 23. v Poljčanah in Brežicah. Dne 25. v Žalcu, Čermožičah in Kozjem. Dne 26. v Teharjih, v Framu pri Mariboru, Št. Ani na Kremberku. Dne 27. v Imenem. Dne 28. v Turniščah.

Dopisi.

Iz Šentilja. (Cesarska slavnost.) (Konec.) Slavnostni govor je imel na veselici č. g. dr. Medved. Smo ga že komaj čakali, ker smo znali, da nam bode govoril iz srca. Saj je tudi tako govoril. Pokazal je lastnosti svitlega vladarja, njihovo hrabrost v boju, njihovo modrost v družini, njihovo pravičnost v državi.

Le glejmo njihovo pravico nasproti državljanom! Svetli cesar so pravični v državi. Dali so svojim državljanom ustavo, jednakopravnost, narodne šole, dali so svojim podložnim besedo pri narejanju postav, da si poslance volijo, kakšne, to je odgovornost podložnih, dali so § 19. za celo Avstrijo veljavni, po katerem niso Nemci prvi, Slovenci drugi ali zadnji, temuč kar so Nemci, to so Slovenci, Nemci nič več, kakor Slovenci — dali so narodne šole; ni treba več, če so Slovenci pametni, pošiljati njim slov. otrok v nemške mučilnice, temuč dano jim je, izomikati slovenske otroke v slovenskih učilnicah. Za takega vladarja, kako naj ne bi bili Slovenci navdušeni? Šentiljski Slovencev navdušenost je dobila odduška ob koncu govora g. dr. v gromovitem živio!

Lepe bedese govoril je tudi č. g. Gomilšak, jareninski kaplan. Pokazal je, da ni nasprotja med slovensko in cesarsko zastavo, temuč najlepše soglasje. Čim večje je navdušenje za domovino, tem lepše je soglasje med zastavama, kot izrazoma slovenskega in avstrijskega domoljubja.

Jako lepe so bile tudi misli, katere so bile zapopadene v govoru gosp. dr. Pipuša. Šentiljski Slovenci ste na straži za domovino in za jezik. Lastnosti dobrih stražnikov kaže danes. Navdušeni ste za cesarja, navdušeni ste za domovino. Dokler ima slovenski narod navdušeno stražo, dobro zanj, napadi vseh njegovih sovražnikov bodo vrlo odbiti.

Lepo petje so oskrbeli mariborski gospodje. Kako lepo se je s tem povzdignila slovesnost! Hvala za to mariborskim pevcom!

Takošne slavnosti težko da bi še kateri Šentiljski Slovencev kedaj doživel. 50letnice cesarske so redke. Zato pa ravno spomin na

to slavnost naj ohranijo šentiljski Slovenci. Obhajali so jo na tako slovesen način. Pоказali so s tem, da iskreno ljubijo svitlega cesarja. Slovenski Šentilj! 10. julij leta 1898 je jeden tvojih najlepših dnevov. Slavnostni dnevi vplivajo često tudi še na potomce, to uči zgodovina. Naj tudi ta dan vpliva na potomce Šentiljanov, da jih navdušuje za cesarja, ko bodo izvedeli, kako so 50letnico vladanja cesarja Franca Jožefa proslavili njihovi starši. Ljubezen do svitlega vladarja obhajala je svoj dan. Zdela se je človeku, kadar je gledal navdušene Šentiljske Slovence da sliši slovesno izjavo: «Zvestoba Slovencev se ne gane!» — Tako naj ostane vselej!

Iz Jarenine. (Ciril-Metodova slavnost.) Znano je že, da v Jarenini še prav posebno častimo naša sv. apostola Cirila in Metoda. Kakor lani, smo tudi letos in sicer zadnjo nedeljo njima v čast priredili posebno slavnost, katera se nam je popolnoma posrečila, da smo po vsej pravici ponosni na njo. Udeležba od strani Jareninčanov je bila v resnici velika, pa imeli smo v svoji sredi tudi mnogo priateljev, vrlih sosedov iz Št. Ilja, od Sv. Jakoba, od Sv. Marijete in Sv. Jurija in tudi nekaj požrtvovalnih Mariborčanov.

Slavnost se je vršila na lepem prostoru pri cerkvi, kjer je bil pri Mihaelovi kapeli postavljen oder z ovenčano podobo sv. bratov. Na slavnostnem prostoru, pa tudi s posameznimi hiš so vihrale slovenske, papeške in cesarske zastave. Vreme je bilo prekrasno.

Po večernicah mogočno zagromé topiči na jareninskem vrhu, vabeč ljudstvo na slavnost. Ob določeni uri pričnejo slavnost naši vrli pevci pod vodstvom g. učitelja Čonča s pesnjijo «Domovina mili kraj», na to pa domači g. kapelan v imenu bralnega društva iskreno pozdravi vse tuje in domače goste. Ko naš mešani zbor odpoje lepo pesen «Naša zvezda», deklamuje gspdč. Marica Vučnik, tukajšnja učiteljica, dovršeno lepo Gregorčičev pesen «Blagovestnikom», pevski zbor pa zapoje Ciril-Metodovo slavnostno pesen.

Sedaj stopi na oder slavnostni govornik, domači g. kapelan ter z navdušeno besedo opisuje tri poglavite zasluge sv. bratov za Slovence: 1. da sta nam prižgala luč edinozveličavne sv. katoliške vere; 2. da sta naš slovenski jezik povzdignila s tem, ker sta iznala črke zanj in sta v njem prva pisala knjige; 3. da sta naš slovenski jezik posvetila, ker sta v slovenskem jeziku sv. mašo brala, kar so tudi sv. oče potrdili; še danes se sv. maša peva v staroslovenskem jeziku pri 5 milj. katoliških Slovanov in pri vseh slovenskih razkolnikih. Vsled teh treh poglavitnih zaslug zaslužita, da ju Slovenci iskreno častimo; častimo pa ju najlepše, ako njuno ljubezen do Boga in do naroda in jezika slovenskega v svoja srca presadimo in jo pridno gojimo. To še smo posebno dolžni Slovenci v Jarenini, ker tu sta se pred 1000 leti po ustrem sporočili tukajšnjega ljudstva mudila sv. brata. Govornik na to dokazuje verjetnost tega sporočila opirajoč se na starost jareninske župnije. Pred več nego 800 leti se prvokrat bere v listinah ime Jarenina, in že pred 737 leti se imenuje v listinah jareninska cerkev kot župnijska. Zato je Jarenina slavna že po svoji starosti, slavna je po svojem vernem katoliškem ljudstvu, slavna pa tudi po preimenitnem sporočilu o sv. Cirilu in Metodu. Zato naj bi, kot doslej, še veliko bolj v bodočnosti prešinjal duh sv. bratov vse Jareninčane, da ne bo med njimi ne verskih mlačnežev, ne narodnih odpadnikov. To še velja posebno sedaj, ko bi se liberalni nemškutarski duh tudi v naši slovenski župniji rad ugnezdi. Ko govornik skonča, je vse ljudstvo navdušeno odobravalo njegove besede.

(Konec prihodnjih.)

Sv. Pankracij na Radlu. (Kresi. — Zidanje nove cerkve.) V marenberškem okraju se je videlo mnogo kresov v Ribnici, pri Sv. Antonu, v Trbonjah, na hribu Svet.

Danijela, v Pernicah in v Remšniku. Proti Kapli se je svetil zopet kres očeta Narata. Ti kresovi nam pričajo, da še pri nas v marenberškem okraju vedno bivajo hvaležni slovenski verniki, udani sv. katol. cerkvi in iskreni častilci slovanskih apostolov. Nemci so imeli, ko so slavili «Sonnwendfeier», le jeden Votanov ogenj, kar ne kaže ravno na veliko število pragermanov v dravski dolini. In še ta kres se je bil zakuril na protestantsko povelje.

Slišalo se je na predvečer sv. apostolov tudi gromovito strejanje možnarjev po Ribnici, Pernicah in Remšniku. Zraven so se popevale mične pesmice.

Slovenci marenberškega okraja! Kakor ste ta večer pokazali svojo slovensko narodnost, tako jo kažite vedno in vselej. Radi govorite svoj mili slovenski jezik, ne sramujte se ga nikdar in nikjer! Bodite ponosni na svojo slovensko narodnost! Ne dajte se zasramovati od nikogar, da ste Slovenci. Nemški trgovci in krčmarji spoštujejo Vaš denar, zato naj spoštujejo tudi Vaš jezik. Kadar ste v zadregah, ne jemljite denarja od Nemcev na posodo, ti prežijo le na Vaš posestva ali pa vsaj na Vaše glasove pri volitvah. Za Vas je ustanovljena slovenska posojilnica v Marenbergu, tam se Vam rado ustreže, in ni Vam treba prodajati svojih glasov, ni se Vam tudi treba batiti, da bi kdaj prišlo Vaše posestvo v tuje roke. Na noge, Slovenci!

Društvo za zidanje cerkve sv. Pankracija bo imelo letno zborovanje 24. julija 1898. Dnevni red: 1.) Pregled računa; 2.) Volitev novih odbornikov; 3.) Razni nasveti. — Akoravno je izredno slabo vreme radi deževanja, je vendar zidanje nove cerkve precej napredovalo, tako da imamo upanje, še letos pod streho spraviti zidovje. Uljudno se vabijo priatelji krasnega razgleda s prošnjo, da tudi oni povspešujejo z milimi darovi težavno podjetje na 900 metrov visokem hribu. Do sedanjim dobrotnikom pa prisrčna zahvala!

Iz Ormoža. (Lov na slovenske otroke.) Naši posili Nemci so veseli; imajo zdaj nemško solo. Ali nemških otrok je premalo! Od kod otroke dobiti? Oh, to je vendar tako lahko! Saj je v okolici vse polno slovenskih otrok. Starišem obljubimo to in ono, obljube pa ni treba izpolniti, saj je to že od zdavnaj naša navada. Da le našo nemško solo s slovenskimi otroci natlačimo, pa je!

— Predragi slovenski starši! Ne dajte se zmotiti po sladkih besedah teh farizejev! Čuje se, da vam obljubujejo, da se bode v nemški šoli tudi slovenski učilo. Raca na vodi! Ta pa je debela, da se kar da prijeti! To so limanice, katere vam nastavljajo, da bi lažje vaše otroke zvabili v svojo šolo. Ali mislite, da jim bode ta mrvica nemščine, ki se jim bode s silo vtepla v glavo, kaj hasnila? O ne! Ravno narobe! Ker učnega jezika, namreč nemškega, ne bodo razumeli, zaostali bodo silno v takih vedah, ki so jim za življenje prepotrebne in mnogo bode takih, ki ne bodo za 8 trudapolnih šolskih let nič druzega znali, kakor kopico nemških besed. Ako ljubite svoje otroke, ako ljubite slovensčino, pustite, da se v njej tudi v šoli v slovenskem jeziku poučujejo. Nek slavni Nemec je rekel: Narod, ki samega sebe ne spoštuje, ni vreden, da živi. In to velja tudi za nas. Spoštujmo svoj narod, spoštujmo svoj materini jezik, spoštujmo svojo slovensko solo!

V starih časih, ko so še Turki razsajali v naših krajih, lovili so tudi slovenske otroke, gnali jih seboj, v turški veri in v turškem jeziku jih vzgojili in kadar so dorasli, so jih peljali v boj proti lastnim rojakom, tako da je nevede brat brata, sin očeta moril. In zdaj? Slovenski starši! Ali hočete iz lastne volje in z dobrim razumom iz svojih otrok poturice izrediti? Čez leta bodo ti vaši otroci odtujeni materinemu jeziku, sramovali se bodo pa tudi vas in poštenih domačih šeg in navad. Delovali bodo proti lastnemu rodu. Slovenski starši! V katero šolo bote dali svojo deco? V slovensko!

«Iz veselje doline.» Čitali smo pred kratkim v jedni številki celjskega slovenskega lista obširen dopis, v kojem dopisovatelj napada nekega okr. šolsk. nadzornika ter našteta celo vrsto pregh njegovih. Ves dopis je pojav strastnega sovraštva ter maščevanje za vsprejete neprijetnosti. In kot takšen nima pač ne trohice dobrega v sebi.

Pravična nevolja polastila se nas je, ko smo prebrali omenjeni dopis, in dala nam je povod, odgovoriti v naslednjih vrsticah.

Ako sta sovraštvo in maščevanje grdi strasti, pač tudi ne dičita učitelja, ki je odgojitelj mladine. Obžalujemo resnično, da se je jeden naših gg. kolegov v tem spozabil. Vprašamo le: «Je-li kaj dobrega učinil s tem, da je očitno metal blato na svojega bližnjega, ki ni samo predstojnik njegov, temveč tudi kolega njegov in naš? Ali povzdigujiemo s takim načinom svoj učiteljski ugled pred občinstvom? Ali se bodo na tak način popravili nedostatki, koje nahajamo morebiti v tužni dolini? Ali se ne bode zgodilo ravno obratno? Bode li rastlo ali se tem bolj zmanjšalo zaupanje nadzornikovo do svojega učiteljstva in obratno?»

Premislimo to in bodimo pravični! H koncu opomnimo še jedno. Znan nam je tudi nadzornik veselje doline, morda še bolj nego Vam. A preblag človek je in preplemenita duša, kakor da bi ga moglo oveseliti, ako stavljate na podrtinah časti njegovega bližnjega časten spomenik njemu ter mu pevate slavospev po takem uvodu, polnem grdih disonanc. Da, tudi za Vas se mu srce ne bode ogrelo ob tako strupenem ognju, pač pa zadušil ljubezni plamen ob takem dimu in laži-kadilu.

Za danes dovolj. Ako ste srečni v veseli dolini, osrečite tudi svojega bližnjega! Ne grenite življenja ne sovražnikom z maščevanjem, ne prijateljem s svojo neprevidnostjo in nepremiselnostjo! Križev učiteljem ne manjka nikjer, menda tudi ne v veseli dolini. Le različni so. Toliko v pomislek. Pa brez zamere!

Starejši kolegi.

Od Drave. (Slavnostne učiteljske konferencije) se vrše letos po Slovenskem. Za okraje Maribor, Slov. Bistrica in Sv. Lenart se je vršila konferencija dne 6. in 7. julija v učiteljsku v Mariboru. Zborovalna sobana je bila v proslavo 50-letnega cesarjevega jubileja slovesno okinčana.

Spredaj vzgledna podoba »Avstrija«, zlato jubilejno število 50 in poleg ozaljšani podobi in imensko znamenje presv. cesarja Franca Jožefa I. in cesarice Elizabete, dalje napis: Živio cesar Franc Jožef I., avstrijski in deželni grbi, zastave, trakovi, venci, cvetice in mična zelena drevesca so lepšala slavnostne prostore.

Vrla okrajna šolska nadzornika, g. ravnatelj Schreiner za okraj Maribor in g. prof. dr. Bežjak za okraja Slov. Bistrica in Sv. Lenart, sta po pristrjenem pozdravu skupščine v daljsem, jedrnatem in navdušenem govoru proslavljalna 50letno plodonosno vladanje našega presvitlega cesarja, Njegove blage in junaške vladarske čednosti in se spominjala veselih in tužnih dogodkov tekom 50letnega vladanja. Koncem govora oglasé se navdušeno krepki živio in slava-klici, cesarska pesem in »Avstrija moja.«

Tudi konferenčni govorniki g. naduč. A. Požegar in učitelj g. J. Koropec o »vzgoji domoljubja, udanosti do vladarja in slavljenja cesarjevega jubileja«, g. učitelj J. Hernaus o »šolskih izletih in opazovalnih nalogah učencev« in g. naduč. J. Mavrič »o vzgojni načini narodne šole«, so svoja poročila pohvalno izvršili. Gosp. nadzornika sta priznavala na predek šolstva v teh okrajih ter navduševala učiteljstvo, naj tudi nadalje dolžnosti svojega važnega poklica vstrajno in zvesto izpoljuje in širi narodno vzgojo in omiko vedno na višjo stopinjo v blagor in srečo naroda in prospeh mile Avstrije. Učiteljstvo se je vrlima gospodoma nadzornikoma za patrijotične in krasne govore ter vzorno vodstvo konference prisrčno zahvalilo.

Razne stvari.

Domače.

(Iz Središča) se nam poroča: C. kr. namestnik Marquis Bacquehem pride v soboto, dne 23. t. m. s predpoldanskim vlakom v Središče, da bode tam prisoten jubilejnemu ogledu in premiranju konjev.

(Mladi doktorji.) Na graškem vseučilišču sta dobila te dni doktorski klobuk g. medicinac Viktor Kac iz Slov. Gradca in pravnik Fran Žižek iz Gradca (Sv. Anton v Slov. goricah.)

(Osebne vesti.) Dr. Jožef Pipenbacher je imenovan profesorjem v Novem Mestu, pravima učiteljem za gimnazijo v Kranju sta imenovana g. L. Poljanec in g. dr. Jož. Tominšek. — G. Mihael Cizelj, učitelj na šoli Leitersberg-Krčevina v Mariboru je imenovan učiteljem na c. kr. kaznilični v Gradeu, g. Jožef Urlep, učitelj pri Šentilju v Slov. gor. pa učiteljem v Sarajevu. Škoda, da nas vsled preganjanja zapuščajo najboljši učitelji. Bog ju živi!

(Na šmarskem shodu volilcev) se je vprašalo, kdo so socijalni demokratje? »Nova stranka politična, ki se poganja za koristi delavcev; kolikor se njih načela strinjajo s katoliško vero, so opravičena, kolikor pa tej nasprotujejo, dolžen jih je odklanjati in zavračati vsak veren kristjan.« Tako je odgovoril naš poslanec dr. Gregorec in pristavljal, da so se v narodnem oziru pokazali Slovanom pravičnejše od Luegrovcev. Poslanci so po obširnem poročilu o drž. zboru in političnem položaju na predlog č. g. dekana Juga volilci z velikim veseljem izrekli svojo zahvalo in zaupanje.

(Iz Zakota pri Brežicah) se nam poroča, da se nad brežškim okrajem zbirajo temni oblaki, da se bliža huda nevihta in da namerava kmalu treščiti v nemški okrajni zastop. Naša želja je, naj trešči tako močno, da ga za vselaj raznese! Slovenci pa naj sestavijo potem nov slovenski okrajni zastop!

(Pesnica) povzroča že 4. leto kaj veliko škode; letos je že četrtokrat izstopila iz svoje struge, ter poplavila in zblatila toliko lepega sena; obopen orator zré z velikimi skrbmi v bodočnost; koliko živine je že vsled blatne mrve poginilo, koliko pa je že bode. Sliši se, da so že začeli od 1. julija t. l. Pesnico pri izlivu v Dravo regulirati ter nameravajo tje do železniškega mosta to delo izvršiti. Ko bi še hoteli tudi dalje to regulacijo proti izviru Pesnice izvršiti?

(Nezaslišano surovost) so izvršili fantje, celo tudi možje iz Lasigovec v Litmerku pri plesni zabavi v Kaučičevi go stilni napram fantom iz Polenšaka. Vsled prepira so se oborožili zgoraj imenovani z motiko, sekiro, krampom ter so mahnili po onih iz Polenšaka. Dva sta srečno ušla, a ostala dva pa sta se skrila na nek škedenj, kjer jih je grozna smrt pričakovala. Jednega so tako dolgo z motiko po glavi tolkli, da so mu možgani, kakor žemlja debeli, po licu viseli ter še celo kosci motike v glavi običali; drugemu pa so s sekiro glavo na dvoje razbili, da so se možgani po steni razškropili. O ti nesrečno pjančevanje!

(Razpisane službe.) Na Kalobju v Št. Jerneju pri Ločah, v Stranicah, Št. Vidu pri Šmarju, pri Ksaveriju v savinjski dolini, na Ostervici pri Št. Juriju ob Taboru, na Zibiki, na Sladki gori in v Hrastniku so razpisane podučiteljske službe s 3. plačilnim razredom do 15. avgusta.

(Mariborski Nemci in pamet.) Skoro ni dneva, da bi naši Nemci ne zinili kake neumne besede v javnosti. Pred par dnevi se je zopet lahko občudovala velika omika jednega naših tukajšnjih Nemcov. Človeče je bilo pri službi božji, katero so imeli učiteljičniki in mestni šolarji povodom sklepa šolskega leta. Pri sv. maši so učiteljičniki peli latinsko skladbo. Naš nemški poslušalec ni toliko izobražen, da bi lahko razločeval

latinščino od slovenščine. Zato je šel k svoji mizi in tam zapisal, poln germane jeze, da so učiteljičniki peli slovenski, da je to nečuveno, škandalozno, da je to izzivanje. Svoj spis je objavil v graški klepetulji »Tagespost« ter s tem celemu svetu pokazal svojo velikansko nemško neučnosc. Častitamo!

(Taborsko grajsčino) pri Vojniku je baron Manteuffel prodal Slovencu J. Berdaju v Litiji; sovražnikom Slovencev je ni hotel dati, akoravno so več obetali, češ bi Slovence preveč stiskali. Slava poštenjaku! Ostane nam v hvaležnem spominu.

(Zlato poroko) obhajal je dne 11. t. m. 47letni cerkveni ključar Starotrški Pavel Poplaz v Pameški cerkvi, ob enem s poroko svojega sina Vincanca, organista Pameškega.

(Shod slov. abiturientov) gimnazij, realk in učiteljič povodom zlatega jubileja presvitl. cesarja Frana Jožefa I. vrši se 26., 27. in 28. malega srpana v Ljubljani. Štajarci vozili se bodo tje vkupno 26. z onim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 8. uri zjutraj; na Zidanem mostu pridružijo se njim hrvatski bratje. Shod bode zraven resnih pogovorov ponujal drugemu slavnemu občinstvu, katero se s tem najuljudneje vabi, raznih zabav. 26. bode zvečer ob 8 uri komerz v veliki Sokolovi dvorani, ravnotam je drugi dan ob 9. uri zjutraj zborovanje abiturientov; po zborovanju je skupni obed, potem ogledovanje mesta; 27. zvečer ob pol deveti uri je »Beseda« s plesom v veliki čitalnični dvorani; 28. je izlet v Bled. M želimo mladim vrlim rojakom, da bi se jim shod najizvrstnejše obnesel.

(Oskrbnik vojniške hiralnice,) njegovi uslužbenci in nekateri celjski predzniki komiji, kateri so bili dne 10. t. m. uprav po roparsko napadli z revolverji in nožmi tri vojniške fante in jim prizadiali težke rane, pridejo pred okrožno sodišče. V prilog javne varnosti je res želeti, da se ta druhal enkrat občutno kaznuje.

(V celjskem mestu) velikonemška kuga, ki se jej pravi tudi »wolfzem«, hudo razgraja. Bolniki hodijo s cvetom znanega rženega plevela okoli, ob večerih pa se zbirajo, hodijo po ulicah in vjednomer kričijo: »Die Wacht am Rhein,« ki je menda njihova himna. Mestni očetje s policijo vred tudi bolehajo. Slovenci smo vajeni na to kugo; pa tujejo jo bodo ob teh razmerah bržkone popihali od tod.

(Domac umetnik.) Za veliki altar nove čadramske cerkve je akad. kipar gosp. Jakob Žnider, ki stanuje zdaj v Konjicah, krasno izdelal podobe sv. Joakima in sv. Ane, sv. Mohorja in sv. Maksimilijana s pomočjo g. akademika Perneker-ja. Na vrsto pridejo zdaj še podobe sv. Cirila in Metoda, sv. Zaharije in Elizabete in 2 angelov pri tabernakelju in pozneje še podobe za stranske altarje, ki se delajo v Ljubljani. Kot domaćin je g. Žnider vsega priporočila vreden, saj vsaki narod po umetnikih in umotvorih šele pravo veljavno dobi.

(Umrli.) V torek, 19. julija je v Gradcu po dolgotrajni, mučni bolezni umrl veleč. g. misijonar Jože Navinšek v 28. letu svoje starosti. — V Ljubljani in pri Sv. Jožefu nad Mariborom trudil se je neumorno za dušni blagor svojega naroda. Ohranimo vrlega rojaka v blagem spominu!

(Iz Celja) se nam poroča: Dosedaj sta odvetnika gg. dr. Ludovik Filipič in dr. Juro Hrašovec oba v Celji, in sicer početkom tega meseca v svojih pisarnah že vpeljala nedeljski počitek. — Društvo odvetniških in notarskih uradnikov na Spodnjem Štajarskem je poslalo spodnještajarskim odvetnikom in notarjem obeh narodnosti prošnjo za uvedenje nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Ker se že od raznih strani čuje — zadnji čas iz Lipnice in Feldbacha — da se je po enakih pisarnah popolen nedeljski počitek vpeljal, upamo, da bodo tudi spodnještajarski odvetniki in notarji tej prošnji vstregli. Sedaj ravno, ko so

sodiščne počitnice, imajo časa dovolj, da se sporazumno tega vprašanja lotijo in prošnjo ugodno rešijo.

(Egon von Pistor) se jezi, da mu naš list včasi potipa nekoliko njegove nemške kosti. V zadnji seji okrajnega zastopa je bridko tožil o tej naši neprijetni mu navadi. Ubogi Pistor! — Pri tej priliki opozarjamо kmete, okoli Maribora, da sedijo v okrajnem zastopu skoro sami mestjani. Okoličani! Otresite se pri prihodnjih volitvah vsiljivih mestjanov in upravlajte si sami svoje zadeve. Saj niste mladoletni, da bi morali vedno le mestjani gospodariti z Vašim denarjem. Torej na noge!

(V Čresnicah) je umrl 11. julija na daleč okoli spoštovani gospodar Jožef Kranjc. Blag mu spomin! Ako bo nam prostor dopuščal, prinesli bomo še o poštenem možu daljši životopis. — 18. julija je umrla v Mariboru blaga gospa Ana Haubenreich, mati č. g. Alojzija Haubenreicha. N. v. m. p.!

(Učiteljske sprememb.) Gpca. Hermina Ravnikar je prestavljena v Braslovče, Emilija Gherbac v Slovensko Bistrico.

(V Zdolah pri Brežicah) se nek nemškorček poteguje za županski stol, čeprav je pred par leti prijadral k nam s praznimi rokami. Trdno upa, da mu bodo smodke pomagale do zaželenega cilja, zato tudi ne štedi ž njimi.

(Iz Vitanjske okolice) se nam naznanja, da ni bilo na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda videti nobenega kresa. Izgovor, da je bilo vreme deževno, ne velja; vreme je bilo slabo tudi drugod, kjer so žgali krasne kresove. Želeti bi bilo nekoliko več požrtvovalnosti.

(Bolnišnica v Radgoni) je do gotovljena in sedaj se bode pričelo preselejanje v novo poslopje. — Zidanje nove bolnišnice v Slovengradcu se je izročilo zidarskemu mojstru v Volšberku na Koroškem, Valentinu Urbaniju.

(Rok Drafenik), znani socijalistični pisatelj, bi se smel imenovati tudi slovenski Ahasver, kajti vedno je na potovanju. Najprej je začel oznanovati socijalistični evangelij v Celju. Tam mu je spodkopal tla mladi kapelan Kržišnik in Rok je moral dalje. Šel je na Dunaj. Tam so bila vsa mestna mesta že zasedena. Prišel je v Ljubljano. Tam mu je bil Zadnik na potu. Pobrisal jo je v Trst, kjer mu sedaj reže kruh agitator Učekar. Kislo se drži neki Učekar, kadar mu reže kruh, kislo se drži tudi Rok, kadar ga prejema.

(Nemška laž.) Pri okrož. sodišču v Mariboru je nosil namestnik drž. pravdnika, koga ime nam je dobro znano, pri javnih obravnavaх črno - rudeče - žolti trak. To izzivalno postopanje se je razglasilo po listih. Nemci so bili radovedni, kdo je to razglasil, kajti maščevanje je njihova strast. Toda zaman, ni se dalo izvedeti. Začeli so ugibati. Najprej so zgrabili dr. Pipuša. A ta sedaj v listih izjavlja, da je prišel le po laži v celo zadevo. Naši Nemci se vedno kažejo v lepši luči.

(Cvet nemške omike) je bil zbran pri zadnji prusaški slovensnosti «šulfrajna» in «südmarke» v Cmureku. Kaj se je tam vse v blagor Tevtonije govorilo, napisalo in sklenilo, ne vemo, pač pa smo imeli priliko opazovati «blagodejne nasledke» onega nemčurskega dirindaja. — Z vlakom, ki vozi iz Spielfelda v Ljutomer, se je vozilo drugi dan nenavadno veliko popotnikov. In ti so na cmureški postaji imeli «prijetno» priložnost občudovati Wolfove bratce. Na dotični postaji se je zbrala cela tolpa pijanih obrazov (sladka kapljica iz bližnjih slovenskih goric je kaj dobro razgrela modre tevtonske glave!) in gosposko oblečenih postopačev. Dočim je pri slovenskih slovesnostih na kolodvorih navadno strogo prepovedana vsaka «demonstracija», ni imel cmureški načelnik postaje nič zoper to, da so pijani hajlovci tik pri železniškem tiru uganjali svoje burke; še celo frankfurterca je mogočno vihrala na postaji. Napravili so iz lesa in slame šemo

z glavo Luegerjevo. Oblekli so mu črno, talariju podobno haljo, na roke bele rokovice, na glavo germansko čepico z mrtvaško glavo. Krog pasu so mu privezali ože in ga vlačili semtertje, vpijoč: «Abzug Lueger! Pfaffen-träger!» Ko so možaki zavohali, da sta na železniškem vozu tudi dva duhovnika, so nalašč svoje budalosti uganjali pred dotičnim kupejem. — Če nemška omika sloni na takih stebrih, kakoršni so bili zbrani na cmureški svečanosti, tedaj čestitamo Mariboržanki, Tagespošti itd., od železniškega vodstva pa pričakujemo, da bo potrebno ukrenilo, da popotnikov, ki svojo voznino dobro plačajo, na postajah ne bo motila in žalila pijana prusaška druhal.

(«Delavec» ni več?) Socijalisti zatrjujejo, da še «Delavec» vedno v Trstu izhaja. Vendar trdijo tržaški delavci, da ga nikjer ni več dobiti.

(Družba sv. Mohorja) Slavna naša družba sv. Mohorja šteje letos 77.131 udov, t. j. 5621 več kakor lani.

(Utonil) je v soboto v Razvanju 19letni Friderik Lubenšek v ribniku, kamor se je šel s tovariši kopat. Ker ni znal plavati in ker je prišel na globoko mesto, je utonil. Tovariši so prestrašeni zbežali, ne da bi mu kaj pomagali.

(Ogenj) je uničil preteklo soboto v Hočah poslopje Antona Novaka po domače Jakovarja. Zanetil je otrok, ki je igral z vžigalicami. — V nedeljo pa je zgorela hiša in gospodarsko poslopje Fr. Beleka v Ivanjšici blizu Št. Jurija ob Ščavnici. — Dne 16. jul. je nastal na neznan način ogenj pri posestniku Ferd. Marinšeku v Prelogah pri Konjicah ter upepelil hišno in gospodarsko poslopje.

(Duhovniške sprememb.) Č. gosp. Anton Rodošek, župnik v Šmartinu za Dreto je dobil župnijo v Mozirju. Umrl je č. g. Par, župnik v Gotovljah in Jernej Bogataj v Št. Jedrti nad Laškim. Provizorjem sta imenovana č. gsp. Ivan Rožman, kapelan v Loki, za Loko in Jak. Palir, provizor na Frankolovem za Št. Emo pri Šmarju. Preставljena sta č. g. Martin Lah, provizor v Št. Emi kot kapelan v Galicijo in Frančišek Mandeliček iz Sladke gore na Remšnik. Na novo so nastavljeni č. g. gg. semeniški duhovniki: Ferd. Ciuha v Pilštanju, Ant. Jerovšek v Vojniku, Ant. Kolarč v Št. Juriju ob južni železnici, Franč. Krošelj v Loki, Fr. Trop v Vitanju in Friderik Volčič na Sladki gori.

Društvene.

(Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda) v Slov. Bistrici naznajeno za dne 24. julija t. l. se preloži na nedeljo 31. julija t. l.

(Na Ponikvi) priredi »Kmet. bralno društvo« v nedeljo, t. j. 24. t. m. zborovanje, pri katerem bode poročal veleč. g. župnik Jož. Žičkar, državni poslanec, o svojem delovanju in o razmerah v državnem zboru. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udežbi vabi uljudno odbor.

(Predsednikom naših društev in prediletjem shodov) se priporoča dobra knjižica: «Das österreichische Vereins- und Versammlungsrecht, gemeinverständlich erläutert von Dr. R. Bürner. Wien. Hartlebens Verlag. 1897. Ta knjižica tako dobro razлага omenjeni dve postavi in služi v praktično porabo. Stane 1 gl. Žal, da moramo v to svrhu priporočati nemško knjigo, toda slovenske še nimamo, ker se naši juristi ne ganejo.

(Jamsko ljudsko veselico v Hudiluknji) priredi g. Ivan Vivod dne 31. julija t. l. Ob tej priliki krasna bengalična luč, godba, ples in petje. Tamburaši od katerekoli strani so dobro došli in se bodo v zadovoljnost odškodovali. Ako bi bilo slabo vreme, se veselica preloži na drugo nedeljo, dne 7. avgusta 1898. Za 18. avgusta se namrava druga veselica, da se je lahko tudi oni udeležijo, ki so po nedeljah službeno zadržani.

(Prvi splošni zbor zastopnikov slovenskih posojilnic) bode v ponedeljek, 1. avgusta v Ljubljani v »Narodnem domu« ob 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1.) Praznovanje cesarskega jubileja od strani slov. posojilništva. 2.) Načela in 3.) organizacija slovenskega posojilništva. 4.) Strokovno izobraženje uprnikov slovenskih posojilnic. — Prejšnji dan zvečer ob 9. uri je predzborovanje. — K temu shodu uljudno vabi načelstvo »Centralne posojilnice slovenske«.

(Slovenci iz brežkega okraja), v nedeljo 31. julija popoldan ob 4. uri se vidimo v »Narodnem domu«. Tu bo poročal vrli naš poslanec, g. Jožef Žičkar, o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru. Tu bode prilika, da se poučite o sedanjem žalostnem političnem položaju, katerega je zakrivila ona stranka, koji pripada Pommer, katerega so volili tudi nekateri zaslepljeni brežki kmetje. Sramota njim, da poslušajo svoje najhujše sovražnike, svojih priateljev pa nočeo spoznati. Naj le pridejo zdaj tudi ti in se prepričajo, je li vse jedno, če volijo človeka, ki jih izdaja ali pa moža, ki žrtvuje vse svoje moči za njih blagor. Vsi drugi pa, ki ste si bili svesti svojih dolžnosti do naroda svojega, pridite, da se narodna zavest če mogoče v vaših srcih še bolj utrdi.

(Sv. Andraž v Slov. gor.) Veselica »Bralnega društva« dne 10. julija, se je odlikovala po izvanredno veliki udeležbi. Odličnih gostov smo dočakali mnogo od vseh strani, vzlasti pa iz Ptuja; na čelu jim naš rojak g. dr. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec, nadalje prof. M. Cilenšek s svojo obiteljo, več odvetnikov, učiteljev, odvetniških kandidatov, trgovcev itd. Počastili so društvo odlični gostje od Sv. Benedikta, Sv. Lovrenca, Kapele, Sv. Antona, Sv. Marka, Sv. Roprta, Sv. Trojice itd. Oficijelni del se je vršil pri naših razmerah v občno zadovoljnost. Domači diletanti, dečki in dekleta, so uprizorili igro: »Mala pevka« z vso natančnostjo, za kar so želi splošno pohvalo. Tudi pevci so nastopali v čast društva. Ker je društvo podaril Janez Blis 131 vsakovrstnih mičnih partitur, bode mogoče pesmi po okusu izbirati. Daritelju pa za tako blag dar lepa hvala! Po oficijelnem delu smo se zbrali na vrtu g. Role, kjer smo se pri izvrstni postrežbi in veselem petju težko ločili.

(Mariborska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) je nakrala tekom leta 1898. do meseca julija sledče doneške ter jih odpislala glavnemu vodstvu v Ljubljano. Darovali so gospodje: dr. Glančnik 10 fl., Simonič 4 fl., Hudovernik 3 fl.; po 2 fl. č. gg. Bohinc, Medved, Orožen, Štrakl in Vrež; g. Kavčič 1 fl. 50 kr.; po 1 fl. gg.: Bahovec, dr. Bezjak, Cerjak, Cestnik, Čede, Divjak, Dolenc, Haubenreich, Herg, Holuša, Hribenik, Hribovšek, Knež, Košan, Košenina, dr. Kovačič, dr. Križanič, Lah, Lešnik, G. Majcen, Majciger, Marin, Bl. Matek, dr. M. Matek, Müller, Novak, dr. Pajek, Pavlič, Perko, Pernovšek, dr. Pipuš, Pokorn, dr. Fr. Radej, Rakovec, Rapoc, Rotner, Schiffner, Schreiner, Simon, Stanič, Stefan, Straka, Tájek, dr. Tertnik, dr. Voušek, Zidanšek in Žitek; po 1 krono gg. Mir. Nerat in Voh; pri občnem zboru nabranih 11 fl. 45 kr.; volitev pokojnega prof. Muršeca 10 fl.; prirodopisni pouk (spisala Schreiner in Koprivnik) 4 fl.; neka igra pri Gambrinu 1 fl. Skupaj 102 fl. 95 kr.

Loterijne številke.

Trst 16. julija 1898: 13, 69, 56, 54, 81
Linc • • • 58, 86, 30, 15, 22

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — najnovosvežejih tkaninah, barvah in vzorih. Zasebnikom poštne in carine prosti na dom. — Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalogatelj) v Zürichu.

Razpis.

Pri občini „trg Šoštanj“ se odda s 15. avgustom t. l. služba občinskega redarja, združena s službo ponočnega čuvanja z letno plačo po 200 gld. s prostim stanovanjem in uradno obleko.

V prvi vrsti se bo ozir jemalo na doslužene orožnike in vojake, kateri imajo še tudi kakšno rokodelstvo.

Prošnje se morajo vložiti s potrebnimi prilogami do 30. t. m. podpisanimu obč. uradu.

Tržki občinski urad Šoštanj,
dne 11. julija 1898.

Župan:
1-2 Ivan Vošnjak.

Ignačev živinski sejem
pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.
bode letos v soboto 30. julija.

1-2 Horvat, župan.

Lep hram s trgovino

v slovečem romarskem kraju Sv. Trojice v Slov. goricah je zarad ugodne preseitve prostovoljno na prodaj. Ker je ravno poleg cerkve in šole, priličen za trgovce, kakor tudi p. n. gospode v pokoju.

Odgovarja se le po priloženi poštni znamki. Več pri lastniku

Jožef Friš, trgovcu.

Dobro preigrane gosle

se ceno oddajo. Kje, pové upravnijo Slov. Gosp.

Viničarja

želi vsprejeti, pridnega zanesljivega, v goričnem delu za stopnega, s tremi osebami za delo, pod dobrimi pogoji. Kdo, pove Jožef Tušak, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Jajca za valjenje

pristnih brahma-kokošij komad po 15 kr., holandk, črnih, z velikimi belimi čopi, komad po 25 kr., pristnih štajarskih kokošij komad po 10 kr., srebrnih paduvank komad po 30 kr., langhans komad po 30 kr., puranov komad po 30 kr., srebrnih wyandottes komad po 30 kr., italijank komad po 30 kr., pritlikovk komad po 30 kr., košinšink komad po 25 kr., sedmograških golovratk komad po 20 kr., dorking komad po 25 kr., jokoham komad po 50 kr., endemski orjaških gosij komad po 1 gld., pekinških rac komad po 20 kr., velikih štajarskih rac komad po 20 kr.

Razpošiljam jajca za valjenje živalij čistega plemena, ki so že bile večkrat odlikovane in dajem jamstvo za čistost in pristnost plemen.

Maks Pauly, Köflach (Štajarsko)

Na prodaj ali v najem

imam hišo v mestu, pri vojašnici ob državni cesti. Pripravna ni samo za krēmo ali pekarijo, ampak tudi za prodajalnico, branjarijo in obrt vsake vrste.

Več osebno, ustno ali pismeno pri Lovro Stepišnik, posestnik in mlinar v Slov. Bistrici.

Urša Kopriva

iz Središča naj se oglasi pri upravnosti tega lista.

23

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica: 15—17

Peronospora ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobri pri pisatelju Anton Kosi-ju, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštino vred.) Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Nova hiša,

z desetimi stanovanji in vrtom, na prav zdravem in prijetnem kraju v Mariboru, se takoj proda po prav ugodnih plačilnih pogojih. Vknjiženih ostane 7500 gold. Kapital se prav dobro obrestuje. Več pri lastniku Francu Popič, Weinbaugasse 7. v Mariboru.

3-3

Čevljarski učenec

je takoj sprejet pri Antonu Koren, Mühlgasse 7, v Mariboru.

3-3

Mesne molitvice za šolarje

I komad 1 kr., 100 komadov 80 kr., po pošti 5 kr. več.

Svete pesmi za šolarje

Peti natis. 8° 64 str.

I komad 10 kr., 50 komadov 4 gld.

Zganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapino.

121

Edini narodni sladčičar!

Podpisani usoja si naznaniti slavnemu občinstvu ter velečasti duhovščini, da je otvoril v četrtek, 19. majnika t. l., v „Narodnem domu“ v Celji svojo

sladčičarno,

kjer bode imel razen sladčic v zalogi tudi razne likérje po nizkih cenah.

Zlasti za godove, za veselice in nove maše se vsa potrebna naročila hitro izvrše.

Zagotavljajoč ceno in točno postrežbo znamenuje

Ivan Vrečko,
sladčičar.

7-8

Preselitev.

Dovoljujem si častiti duhovščini in vsemu slavnemu občinstvu naznaniti, da imam

prodajalnico rokavic in bandaž

gospodske ulice št. 24

od 5. julija naprej v šolskih ulicah št. 2 (Proscheva hiša).

Slavno občinstvo prosim, da mi izkazuje tudi zanaprej isto zaupanje in naklonjenost kot dosedaj.

Zagotavljajoč točno in dobro postrežbo beležim z velespoštojanjem

Alojzij Buchta,
rokovičar in bandažist.

3-3

Karol Tratnik,

9-12

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkevnim predstojnikom za naročila vsakovrstnih cerkvenih izdelkov, kakor vsakovrstne monstrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, krize itd.

Staro cerkveno orodje dobro po pravljam, pozlatim in posrebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke
jamčim.

Svoji k svojim!

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.

„Narodne pesmi“
v Mariboru, Koroške ulice 5.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsegata na 250 straneh še pouk za sveto bimo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

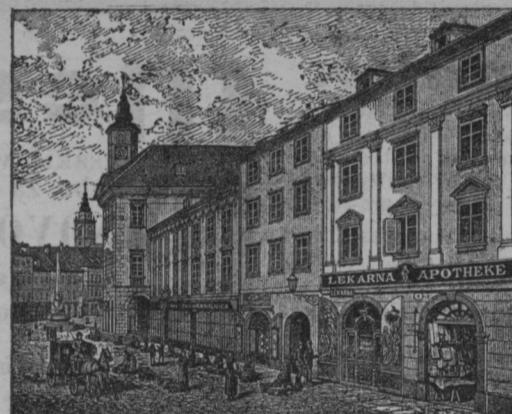
Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4·50 gld.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

2-12

Ubald pl. Trnkóczy

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani
priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld

Doktor pl. Trnkóczy-ja

odvajalne (čistilne) čistilo želodec. — Škatla 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

krogljice

Maria Zell. Varstv. znamka. Pocukrene krogljice, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

pljučni in kašjev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahkem raztravljalnim vapnenim železom, utiša kašelj, raztrvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešuje, ublažuje drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljanje drgnenje po dolgi hoji in težkem

delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpnjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvna znamka.

kurja očesa,

žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

Novo!

„Daljnogled“ (Postavno varovan)

Ta izvrstno sestavljeni daljnogled povekuje desetkratno, kar se godi le pri najboljših dvozorih. Čudno dobro kaže na daljavo!! Povsod izboren vspeh!! Posebno priporočljiv za potovanja, izlete, love itd. Poskus prekaša vsako pričakovanje. Cena čudno nizka, franko le 2 gld. 75 kr. s storkom vred. Razpošilja, ako se denar prej pošlje (tudi v znamkah) ali pod poštnim povzetjem 3-3

C. Scholz, Dunaj II., kleine Pfarrgasse 31.

! POZOR! ! Novi, fini, dobri svinčniki „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti najboljša kakovost, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privoljenjem slavnega vodstva **nove, fine** svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: **L. C. Hardtmuth na Dunaju.**

Da se udomačijo ti **novi**, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in šolah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite
le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima blagu priutisne firma **L. C. Hardtmuth svojo znamko.**

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajstoricah ceneje, preku povalcem rabat. Zalaga in prodaja

IVAN BONAČ,

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznano najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo nje prvomestnika veleč. gospoda Tomo Zupana. — Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Prevzemam naročila za izdelovanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnini. 4-6

Oznanilo.

Cerkveno predstojništvo Sv. Pavel pri Preboldu proda prav lep in prav dobro ohranjen sv. krizev pot; table so 1 m 7 cm visoke, 80 cm široke; vrh tega popolnoma prenovljeno cerkveno uro v prav dobrem stanu. 2-3

Uljudnej pozornosti 9-25

* posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec z ozira-vrednim postranskim zaslужkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnega

špecerijskega blaga
po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vase, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Z velespoštojanjem 21-52

Anton P. Kolenc.

Novo!

Tovarna za cementne in betone izdelke

Karola Pikl-a

v Mariboru na Dr. Volksgartenstrasse 31. se priporoča za izdelovanje in pošiljanje vsakovrstnih del iz portlandskega in romanskega cementa: kakor plošice za tlak iz portlandskega cementa, opeko, cevi za kanale, podboje pri oknih in vratih, stopnice, podložnike pri traversah, mejnice, korita za napajanje, školjke pri vodnjakih, pokrova za vodnjake, dimnike in pokrova za iste, grobne spominke. Nadalje vsa podobarska dela iz romanskega cementa za pročelja itd.

Potem izdelovanje kanalov, vodoshramb, betonskih in terazo-tlakov, temeljev, obokov (sistem monier) itd. itd.

Veče, solidno in ceno izdelovanje se jamči.

Skladišče cevi iz romanskega in portlandskega cementa in iz kamena, metlaških plošč in iz zlitega železa. 4-4

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nategnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 21-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Sesalke Tehnice

najnovejših, zboljšanih izdelatov.

Tehnice decimalne, centezimalne, na kembelj in mostne od lesa in železa, za trgovinsko, prometno, tovarnarsko, kmetijsko in obrtniško rabo. Tehnica za osebe, za domačo rabo, za živino.

Komanditna zadruga za sesalke in izdelke strojev.

1. Wallfischgasse 14.

Ceniki

1. Schwarzenbergstrasse 6. gratis in franko.

Ceniki gratis in franko. W. GARVENS, DUNAJ,

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopihih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice. 10-26

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznjadene, brzostrelne in varnostne možnarje

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitrejše kot navadni možnarji);

najboljše in najnovejše kmetijske stroje; vse sestavne dele iz železa za mlince, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žaleu pri Celji.

